

JARRAIBIDE TEKNIKOA-03

(JT-03): ETXEBIZITZAK ETA ETXEBIZITZA-ERAIKIN EDOTA URBANIZAZIOETAKO EREMU KOMUNAK GARBITU ETA DESINFEKTATZEKO NEURRIAK

2020

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

OSASUN SAILA
Osasun Sailburuordetza
Osasun Publikoaren eta Adikzioaren
Zuzendaritza

DEPARTAMENTO DE SALUD
Viceconsejería de Salud
Dirección de Salud Pública
y Adicciones

Dokumentua: JT-03: Etxebizitzak eta etxebizitza-eraikin edota urbanizazioetako eremu komunak garbitu eta desinfektatzeko neurriak

Jarraibide teknikoa, Osasun sailburuaren 2020ko apirilaren 2ko agindua, SARS-CoV-2ak (COVID-19) eragindako pandemiaren ondorioz gainazalen garbiketa eta desinfekzioaren inguruko neurriak eta bestelako neurri higienikoak ezartzen dituen, garatzen duena.

Argitaratze-data: 2020ko apirilaren 1a. 0 bertsioa

Jabea: Eusko Jaurlaritzak. Osasun Saila.

Edukia

1. JUSTIFIKAZIOA.....	1
2. XEDEA	1
3. GARBIKETA ETA DESINFEKZIO NEURRI OROKORRAK.....	1
4. DESINFEKTATZAILEAK	2
5. BESTE NEURRI BATZUK	3
6. ERREFERENTZIAK	4

1. JUSTIFIKAZIOA

SARS-CoV-2 birusaren infekzioa 5 mikratik gorako arnas-tanten bitartez eta infektatutako pertsonen sekrezioekin harreman zuzena edukita transmititzen da batez ere, pertsona batetik bestera, baina ez dirudi metro batetik edo bi metrotik gorako distantzietan gertatzen denik. Eskuetan edo bestelako objektu edo gainazaletan egon daitekeen material kontaminatuaren bitartez ere eman daiteke kontaktua. Beraz, oso garrantzitsua da higiene eta garbiketa neurriak zorrotz betetzea.

Osasun sailburuaren 2020ko apirilaren 2ko aginduak, SARS-CoV-2ak (COVID-19) eragindako pandemiaren ondorioz gainazalen garbiketa eta desinfekzioaren inguruko neurriak eta bestelako neurri higienikoak ezartzen dituenak, garbiketaren eta desinfekzioaren inguruan aintzat eduki beharreko alderdi orokorrak xedatzen ditu, eta garbiketa eta desinfekzioa jarraibide teknikoek bidez egingo direla horren aplikazio-eremuan zehaztutako atal desberdinetan; hala, eguneratu eta beharretara zein ezagutza tekniko eta zientifikoaren aurrerapenetara egokitu beharko dira.

2. XEDEA

Urbanizazio eta etxebizitza-eraikinetako eremu komunetan aintzat hartu beharreko garbiketa eta desinfekzio jarraibideak ezartzea.

3. GARBIKETA ETA DESINFEKZIO NEURRI OROKORRAK

Garbiketa-planak funtsezko hiru alderdi eduki behar ditu kontuan: aireztatzea, garbiketa eta desinfektatzea.

Aireztatzea garrantzitsua da, barruko airearen kalitate ona mantentzeko.

Garbiketa gainazaletako zikinkeria kentzean datza, germenak barne. Horretarako, bitarteko mekaniko eta kimikoak (detergenteak) erabiltzen dira. Garbiketak bakarrik ez ditu germenak hiltzen edo desaktibatzen, baina txikitu egiten du horien kopurua; beraz, infekzioa transmititzeko arriskua ere txikitu egiten du.

Desinfektatzeko, produktu kimikoak erabiltzen dira, baimendutako produktu biruzidak, besteak beste, gainazaletako germenak hiltzeko/desaktibatzeko. Prozedura horrek ez du zikinkeria kentzen nahitaez, baina gainazaletako germenak hiltzen ditu. Garbiketaren ondoren, desinfekzioak are gehiago txikitzen du infekzioa transmititzeko arriskua.

Garbiketa eta desinfekzio produktuen **etiketek** horiek segurtasunez eta eraginkortasunez erabiltzeko jarraibideak dituzte, hartu beharreko neurriei buruzko informazioa barne.

Jarraian, hainbat jarraibide orokor ageri dira:

- Garbiketa-lanetan, erabilera bakarreko eskularruak erabiliko dira.
- Aireztatzea. Eremu komun itxiak ongi aireztatuta daudela ziurtatu (5-10 minutu egunean, gutxienez).
- Garbiketa. Leku horiek egunero garbitu, xaboi-urarekin lehenik eta behin. Arreta berezia jarri harrera guneetan eta maiz ukitzen diren gainazaletan, igogailuetan (kutxa, botoiak, atek,...), ateetako eskutoki eta heldulekuetan, barandetan, atezain edo bideo-atezain automatikoetan, interruptoreetan, interfonoetan, postontzietan, eskaileretako eskudeletan eta abarretan.
- Desinfekzioa. Desinfektatzaileak erabili aurreko puntuan aipatutako gainazaletan, maiz ukitzen direnetan, alegia. Ahal bada, maiz errepikatu desinfekzioa, eremuko mugimenduaren arabera.
- Garbiketa amaitu ondoren, eskularruak erantzi eta zakarrontzira bota. Ondoren, eskuak ongi garbitu xaboi-urarekin, 40-60 segundoan gutxienez.
- Eremu komunetan jasotako hondakinek ez dute tratamendu osagarririk behar; beraz, etxeko hondakin modura trata daitezke.

4. DESINFEKTATZAILEAK

Eskuragarri dagoen informazioaren arabera, koronabirusak modu eraginkorren inaktibatzen dira minutu batean etanolarekin (%70), hidrogeno peroxidoarekin (%0,5) edo sodio hipoklorito soluzio batekin (%0,1) (1000 ppm).

Ingurumenean erabiltzeko diren desinfektatzaileak biozidak dira, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren maiatzaren 22ko 528/2012 (EB) Erregelamenduak, Biozidak merkaturatzeari eta erabiltzeari buruzkoak, arautzen ditu.

Lixibaren erabilera (hipoklorito sodikoa)

Lixiba da SARS-CoV-2 koronabirusa inaktibatzeko eraginkorra den desinfektatzaileetako bat, eta hainbat erakundek gomendatu dute. Lixibek, komertzializatzeko beharrezkoak diren gehigarriak eduki edo ez, 35-100 gramo kloro aktibo eduki behar dute litroko, lixibatzen jotzeko.

Jarraibide praktikoak:

Lixibak 50 gramo kloro aktibo edo gehiago baditu litroko, erabili 20 mililitro lixiba (bi koilarakada handi, gutxi gorabehera) eta ura erantsi, litroa osatu arte. Horrela, %0,1eko edo goragoko hipoklorito kontzentrazioa duen disoluzioa lortuko duzu.

Erabilitako lixibak 50 g/l-tik beherako kloro aktibo kontzentrazioa badu, erabili 30 ml lixiba (hiru koilarakada) eta erantsi ura, litroa osatu arte.

Berriki prestatutako disoluzioak erabiltzea gomendatzen da.

Desinfektatzeak egiteko, kubo bikoitzaren teknikari jarraitzea gomendatzen da: bi kubo erabili behar dira; kubo batean soluzio desinfektatzailea edukiko dugu, eta, bestean, ur garbia. Zapia edo lanbasa desinfektatzailea duen kuboan sartuko dugu. Gainazala garbitu ondoren, zapia edo lanbasa ur garbia duen kuboan garbituko dugu, berriz ere soluzio desinfektatzailean sartu aurretik.

Era berean, garrantzitsua da, halaber, sigi-sagaren teknikari jarraitzea, hau da, mugimenduak sigi-sagan edo goitik behera egitea, eremu garbitik eremu zikinera pasatuz aurrera eginez eta zapia edo lanbasa leku berean bi aldiz pasatzea saihestuz, eremu garbia berriz ez kontaminatzeko.

Eragin biruzida duten beste produktu batzuk

Sodio hipokloritoak kaltetu ditzakeen gainazaletan, etanola (%70) erabil daiteke, detergente batekin garbitu ondoren desinfektatzeko. Botikinetan ohikoa den alkohola (%96) edukiz gero, %70era moteldu behar da, honela: ontzi batean 73 mililitro alkohol jarri eta ura erantsi, 100 mililitro osatu arte. Ontzia hainbat aldiz irauli, diluzioa ongi nahasteko, eta erabiltzeko prest egongo da.

Hemen aurki daiteke Espainian baimendutako biruziden zerrenda:

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas_PT2_ambiental.pdf

Osasun Ministerioan erabilera pertsonal espezializaturako erregistratutako desinfektatzaileak erabili behar badira, Establezimendu eta Zerbitzu Bioziden Erregistro Ofizialean (EZBEO) inskribatutako enpresetako teknikari kualifikatuek aplikatuko dituzte. (<https://www.euskadi.eus/informacion/productos-quimicos-salud-ambiental/web01-a2ingsan/es/>)

5. BESTE NEURRI BATZUK

Erraz ikusteko lekuetan COVID-19a prebenitzeko mezuak dituzten kartelak jartzea gomendatzen da.

Komunitateetako auzokideek eta langileek metro bateko tartea gorde behar dute, gutxienez, atarian, eskaileretan edo bestelako eremu komunetan elkartzen direnean. Igoailuen kasuan, banaka erabiltzea gomendatzen da.

6. ERREFERENTZIAK

COVID-19ari buruzko informazioa, Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailarena.

<https://www.euskadi.eus/nuevo-coronavirus-covid-19/>

COVID-19ari buruzko informazioa, Osasun Ministerioarena.

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/home.htm>

Dokumentu teknikoa: *Medidas higiénicas para la prevención de contagios del COVID-19* (COVID-19aren kutsatzeak prebenitzeko neurri higienikoak)

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Medidas_higienicas_COVID-19.pdf

Euskadiko Establezimendu eta Zerbitzu Bioziden Erregistro Ofiziala

<https://www.euskadi.eus/informacion/productos-quimicos-salud-ambiental/web01-a2ingsan/es/#722>

Bioziden Erregistro Ofiziala

<https://www.mscbs.gob.es/ciudadanos/productos.do?tipo=biocidas>

Espanian ingurumenean (PT2), elikadura industrian (PT4) eta giza higiean (PT1) erabiltzeko baimendutako biruziden zerrenda (2020.03.26)

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas.pdf